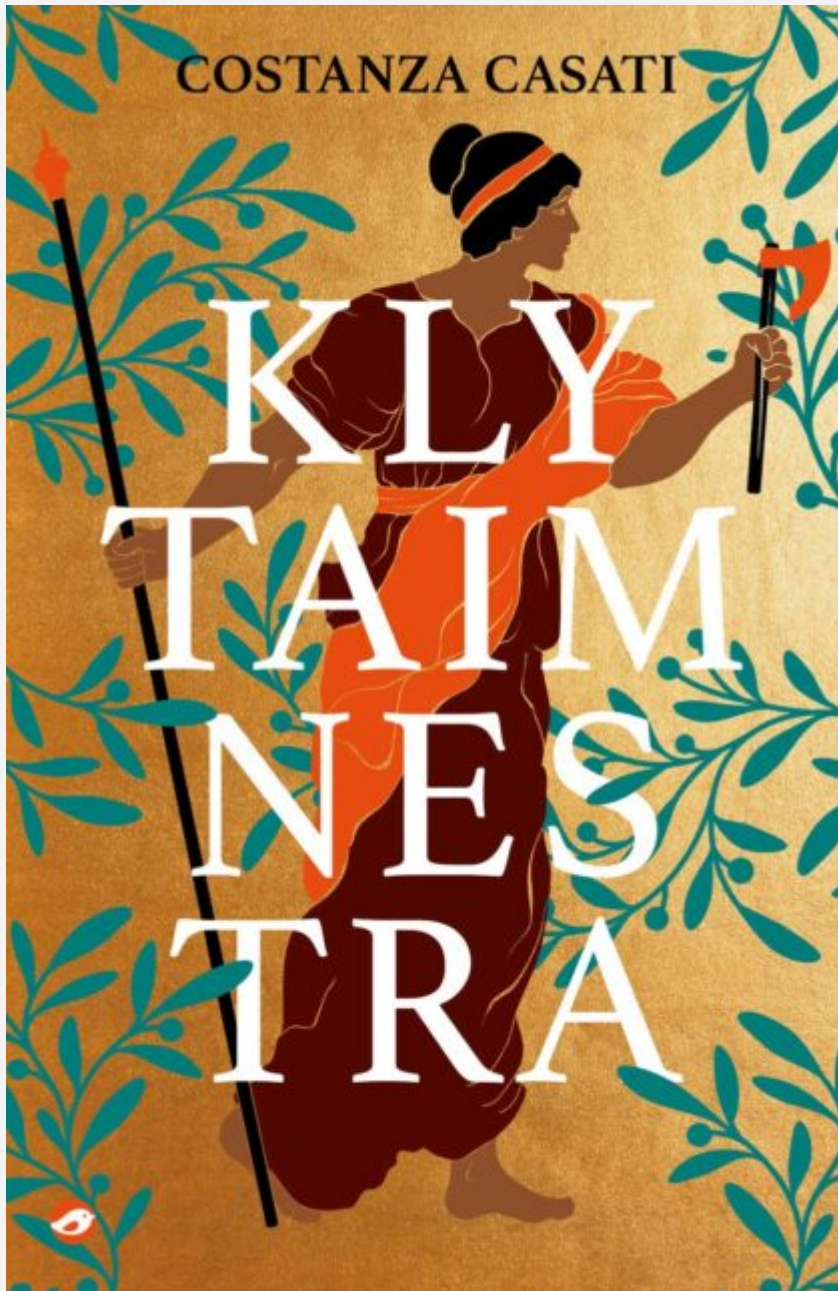

'Klytaimnestra' door Costanza Casati

De laatste jaren zijn er diverse romans geschreven over de Griekse mythologie gezien vanuit het gezichtspunt van vrouwen en geschreven door vrouwen. Madeline Miller, Claire North, Jennifer Saint en Claire Heywood zijn hier schrijfsters van. En vergeet Pat Barker niet met haar geweldige roman *De stilte van de vrouwen*. Costanza Casati heeft met haar debuut *Klytaimnestra* een roman aan deze traditie toegevoegd.

Klytaimnestra groeit op als prinses van Sparta in de schaduw van haar zuster Helena. Haar vader Tyndareos is een tiran en haar moeder Leda is voornamelijk dronken. Uit liefde trouwt zij met koning Tantalos uit Phrygië. Zij krijgen samen een zoontje. Als Agamemnon en zijn broer Menelaos, prinsen van Mycene, langskomen gaat het mis. De prinsen zijn twee zeer strijdvaardige, wrede en vrouw-onvriendelijke types. Helena trouwt met Menelaos. Zij heeft hem uit vele gegadigden gekozen en dat maakt Klytaimnestra boos en verdrietig.

Omdat Agamemnon met Klytaimnestra wil trouwen om een bondgenootschap met vader Tyndareos te sluiten en zo Mycene te heroveren, doodt hij Tantalos en zijn zoon. Tyndareos dwingt daarop het huwelijk af.

Begrijpelijkerwijs rouwt Klytaimnestra enorm en zij haat haar nieuwe echtgenoot intens. Toch krijgen zij 4 kinderen: Iphigeneia, Elektra, Orestes en Chrysothemis. Agamemnon is veel van huis en Klytaimnestra regeert als koningin over Mycene, iets dat niet gebruikelijk is in Sparta.

Dan komt het bericht dat Helena haar man heeft verlaten en met Paris naar Troje is vertrokken. Het is de start van de Trojaanse oorlog. Heel veel Grieken vormen een vloot onder leiding van Menelaos. Hij vraagt Klytaimnestra om met haar oudste dochter naar Aulis te komen onder het mom van het huwelijk van haar met Achilles. Daar aangekomen wordt de

bruid Iphigeneia geofferd aan de goden om de wind te laten opsteken.

Klytaimnestra is woedend en verdrietig en zij zweert wraak. Zij gaat terug naar Mycene, waar allerlei hofintriges op haar wachten. Door met harde hand te regeren, lukt het haar om op de troon te blijven.

De oorlog is nog lang niet voorbij als Aigistos zich aanmeldt. Hij is geboren uit een incestueus treffen tussen Thyrestes en zijn dochter en is de halfbroer van Agamemnon en Menelaos. Klytaimnestra begint een verhouding met hem en beraadt met hem een plan om Agamemnon te vermoorden zodra die na 10 jaar terugkomt. Dit lukt, zij doodt hem in bad. Haar kinderen en vooral Orestes kunnen dit niet verkroppen, maar de koningin trouwt met Aigistos en heerst verder over Sparta. Klytaimnestra wordt als heel sterk, wraakzuchtig en moordzuchtig neergezet, in een masculiene omgeving waarin zij stand weet te houden.

Er worden heel wat zijpaden ingeslagen in deze roman. Je moet je hoofd er goed bijhouden. Gelukkig staan aan het begin van het boek twee duidelijk stambomen als leidraad. Toch heb ik zo nu en dan toch wat moeten opzoeken. Ik vraag me af of zoveel informatie niet wat veel is, maar kan het aan de andere kant wel begrijpen: alles heeft met alles te maken. Jammer vind ik dat er een persoon Leon is toegevoegd. Ik kan hem nergens in de naslagwerken vinden. In de roman is hij de lijfknecht en soms minnaar van Klytaimnestra en speelt een flinke rol in het verhaal. De toegevoegde waarde kan ik niet vinden. Het oorspronkelijke verhaal gaat overigens na het eind van de roman nog verder: Klytaimnestra en Aigistos worden uiteindelijk ook vermoord en wel door zoon Orestes.

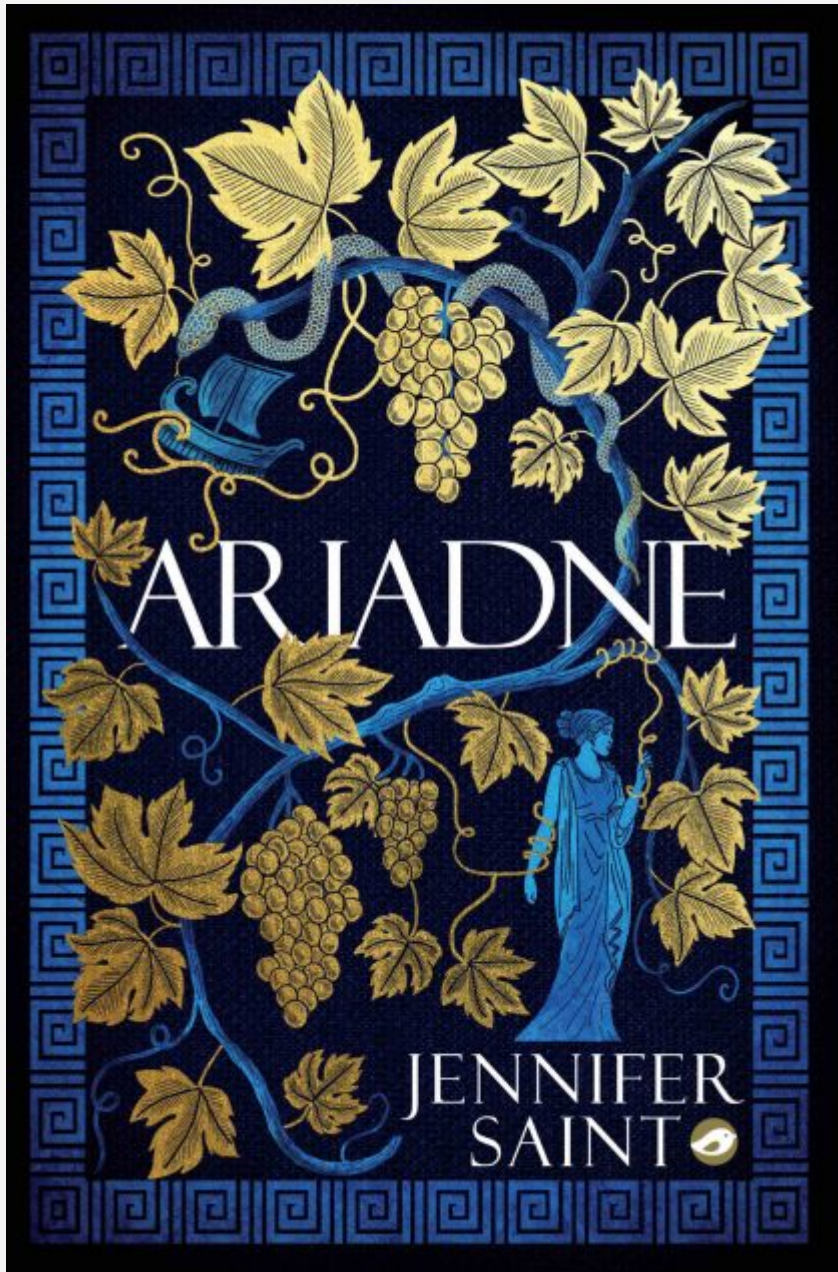
Klytaimnestra leest vlot en is met zwier geschreven. Er worden Griekse aanduidingen gebruikt die niet in een verklarende woordenlijst worden weergegeven. Dit echter went snel. Soms vind ik het woordgebruik opeens een beetje uit de toon vallen, maar daar lees je makkelijk overheen. Al met al een knap debuut.

Uitgeverij	Orlando, 2024
Pagina's	397
Vertaald	uit het Engels door Saskia Peterzon-Kotte (<i>Clytaimnestra</i>)
ISBN	978 9083 335 742

Recensie door Emilie Jonxis, mei 2024

'Ariadne' door Jennifer Saint

*“Ik ben geboren in een doolhof van geheimen,
fluisterde ik tegen de wind. ‘En mijn lot is
gevlochten met draden van pijn en liefde.”*

Deze mooie introductie zet de toon voor het verhaal en belooft een diepgaande verkenning van de innerlijke wereld van de hoofdpersonages.

Velen van ons hebben wel eens het verhaal van de Minotaurus gehoord, gelezen of wellicht tijdens een les Grieks vertaald. Vaak wordt dit verhaal belicht vanuit het perspectief van Theseus, een van de grootste helden uit de Griekse Mythologie. *Ariadne* biedt een frisse blik op dit bekende verhaal van de Minotaurus. Het is een emotionele en betoverende reis door deze mythe, gezien door de ogen van Ariadne en haar zus. De relatie tussen Ariadne en Phaedra is een van de meest ontroerende aspecten van het boek. Dit wordt duidelijk wanneer Ariadne haar gevoelens voor haar zus beschrijft: *“Mijn zus en ik waren als sterren aan dezelfde hemel - dichtbij, maar toch zo ver weg. Onze harten klopten in harmonie, maar onze paden waren bestemd om te divergeren.”*

Jennifer Saint slaagt erin om de complexiteit van deze zusterlijke band weer te geven en creëert zowel ontroerende als intrigerende aspecten. Het labyrint en de ontmoeting met de Minotaurus zijn meesterlijk beschreven, de beeldende taal schildert heel krachtig de duistere sfeer. Deze passage geeft een tastbare en beklemmende sensatie van de omgeving waarin Ariadne zich bevindt.

“In de diepte van het labyrint, waar de muren fluisterden en de schaduwen dansten, bevond zich het onheilspellende rijk van de Minotaurus. Zijn adem was een mengeling van dreiging en verlangen, doordrenkt van het bloed van zij die eerder waren gekomen.”

De karakterontwikkeling is fraai en de personages voelen als echte mensen, met hun eigen dromen, angsten en verlangens. Vooral Ariadne wordt op een krachtige en indrukwekkende manier neergezet, terwijl haar zus een intrigerend tegengewicht biedt en een nieuwe laag aan het verhaal toevoegt. De wijze waarop de verschillende perspectieven van de twee zussen zijn neergezet geeft een mooie inkijk in de complexiteit van de relaties en emoties van de personages.

De kracht van *Ariadne* ligt niet alleen in de prachtige schrijfstijl, maar ook in de exploratie van universele thema's.

Bijvoorbeeld, wanneer Ariadne haar innerlijke strijd tegen haar opgelegde rol beschrijft:

"Ik weigerde een pion te zijn in het spel van goden en koningen. Mijn hart smachtte naar vrijheid, naar de mogelijkheid om mijn eigen lot te bepalen."

Wat *Ariadne* echt onderscheidt, is de uitwerking van de thematiek, die raakt aan universele menselijke ervaringen: liefde, opoffering en de zoektocht naar identiteit.

Het zal duidelijk zijn, ik ben heel enthousiast, de roman heeft mij erg geboeid en ik heb er van genoten. De diepgaande karakterontwikkeling en de fraaie schrijfstijl maken *Ariadne* tot een mooie leeservaring, en zal zowel liefhebbers van mythologie als algemene fictie kunnen bekoren.

Tot slot: de vertaling door Saskia Peterzon-Kotte verdient lof voor het behoud van de subtiele nuances en de emotionele diepgang van het originele werk. Haar vakmanschap zorgt ervoor dat de Nederlandse lezer moeiteloos wordt meegevoerd in de wereld van Ariadne en Phaedra.

Uitgeverij   Orlando bv, 2021

Pagina's   350

Vertaald   uit het Engels door Saskia Peterzon-Kotte (*Ariadne*)

ISBN   978 9493 081 840

Recensie door Leila, september 2023